

Zieke kinderen

Versie maart 2023

Inleiding

Voor zowel ouder als personeel is het van belang dat er eenduidigheid bestaat over wat te doen wanneer er een kind ziek is. Kinderdagverblijf Prins Heerlijk heeft alle afspraken omtrent het handelen bij zieke kinderen beschreven in dit protocol. In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op het handelen van het personeel van Prins Heerlijk bij zieke kinderen. Zo wordt er niet alleen gekeken naar wat personeel kan doen voor het zieke kind maar ook wat dit betekent voor de andere kinderen. Hoofdstuk 2 gaat in op het medisch handelen bij zieke kinderen. Hierbij gaat het om eenvoudige medische handelingen zoals het aanbrengen of vervangen van pleisters maar ook het toedienen van medicijnen, anders dan injecties (pillen, zalf etc). Dit zijn handelingen die iedere pedagogisch medewerker in de kinderopvang mag verrichten. In hoofdstuk 3 wordt aandacht besteed aan de afspraken en regels met betrekking tot de infectieziekten en allergieën. In het laatste hoofdstuk wordt het stappenplan beschreven wanneer wie ingelicht dient te worden.

Inhoud

Inleiding	2
1. Het handelen bij zieke kinderen.....	4
1.1. Wat doen wij met zieke kinderen	4
1.2. Temperatuur meten	4
1.3. Communicatie met ouders.....	4
1.4. Vaccinaties.....	5
2. Medisch handelen	6
2.1. Eenvoudige medische handelingen.....	6
2.2. Complexe medische handelingen	6
2.3. Medicijnen toedienen	6
2.4. Reactie op medisch handelen	6
3. Kinderziekten, chronische ziekten en allergieën.....	7
3.1. Kinderziekten.....	7
3.2. Chronische ziekten	7
3.3. Allergieën.....	7
4. Stappenplan inlichting.....	8

1. Het handelen bij zieke kinderen

Zieke kinderen kunnen het beste thuis herstellen. Een ziek kind heeft niet de energie om met een groep mee te doen en dient eerst te herstellen voordat dit wel weer kan. Dit gebeurt het makkelijkst binnen de veilige omgeving van thuis. Daarnaast dragen wij de verantwoordelijkheid voor meerdere kinderen op een dag en kunnen wij niet die aandacht bieden aan een ziek kind (en andere kinderen) zoals dit thuis geboden kan worden. Wanneer een kind ziek is dienen ouders hun kind dus af te melden voor de kinderopvang. Het liefst tussen 7.30 en 9.00.

Prins Heerlijk hanteert de regel dat kinderen met verhoging tot 38°C wel naar het kinderdagverblijf mogen komen maar liever thuis herstellen. Het aller belangrijkste is om naar de behoeften van het kind te kijken. Spelen en zijn op het kinderdagverblijf kost energie en een kind moet hier wel aan toe zijn.

1.1. Wat doen wij met zieke kinderen

Wanneer een kind ziek wordt tijdens de opvang probeert het personeel zo goed mogelijk te zorgen voor het zieke kind. Wanneer kinderen verhoging hebben (tot 38°C) worden ouders gebeld om te overleggen over de mogelijkheden. Bij koorts boven de 38°C wordt ouders vriendelijk verzocht hun kind zo snel mogelijk op te halen. Kinderen met koorts boven de 38,5°C worden niet meer op bed gelegd i.v.m. de kans op wiegendood. We bieden dan de mogelijkheid om te rusten op de bank, op schoot of in de box met speen en/of knuffel. Paracetamol dienen wij alleen toe tegen pijnbestrijding en niet als koortsverlagend middel. Koorts is namelijk een natuurlijke reactie van het lichaam als reactie op een virus of infectie. Wanneer kinderen paracetamol krijgen toegediend kan de koorts tijdelijk worden onderdrukt en kan niet goed worden ingeschat hoe het daadwerkelijk met een kind gaat. Wanneer de paracetamol uitwerkt kan de koorts flink omhoog schieten. Paracetamol wordt daarom alleen op doktersrecept tegen pijnbestrijding bij bijvoorbeeld een oorontsteking gegeven. Hiervoor dienen ouders een medicijnverklaring te ondertekenen en net zoals bij andere medicijnen dienen ouders paracetamol zelf aan te leveren.

Personeelsleden hebben aandacht voor de volgende punten bij zieke kinderen:

- Speelt en gedraagt een kind zich zoals gewoonlijk?
- Praat een kind zoals normaal?
- Reageert een kind op wat je zegt en/of doet?
- Voelt een kind warm aan?
- Huilt een kind vaker of langer dan normaal?
- Heeft het kind regelmatig een natte luier?
- Ziet de ontlasting van een kind er anders uit dan normaal?
- Slaapt het kind langer of anders dan normaal? Of wil het steeds liggen?
- Klaagt een kind over pijn?

1.2. Temperatuur meten

Om zeker te weten dat een kind verhoging of koorts heeft, kan de pedagogisch medewerker er voor kiezen om de temperatuur op te meten bij een kind. Hier kiest zij alleen voor wanneer het van belang is de temperatuur te weten, omdat dit een onprettig gevoel kan zijn voor het kind. Prins Heerlijk heeft hiervoor rectale thermometers of oor-thermometers die direct na gebruik schoongemaakt worden met alcohol.

1.3. Communicatie met ouders

Wanneer er kinderziekten heersen die kunnen worden overgedragen middels virussen o.i.d. en er meer dan één geval op het kinderdagverblijf geconstateerd is met deze ziekte, wordt dit middels een nieuwsitem via de ouderportaal met ouders gedeeld. Ouders kunnen er dan zelf voor kiezen hun kind

tijdelijk niet naar het kinderdagverblijf te brengen. Bij specifieke symptomen die kunnen wijzen op specifieke kinderziekten wordt ouders daarom gevraagd langs de huisarts te gaan.

1.4. Vaccinaties

Kinderen kunnen worden gevaccineerd volgens het vaccinatieprogramma van de GGD, maar ouders hebben zelf de mogelijkheid hiervoor te kiezen of niet. Bij Prins Heerlijk zijn kinderen die niet gevaccineerd worden via dit programma nog steeds welkom. Bij een intake van een nieuw kind vraagt de pedagogisch medewerker of het desbetreffende kindje via dit vaccinatie programma wordt ingeënt. Deze informatie wordt in de ouderportaal bij de gegevens van het kind genoteerd, zodat dit bekend is voor alle pedagogisch medewerkers die werken op de groep.

Vaccinaties kunnen ook tot verhoging leiden maar dit hoeft niet. Kinderen die net gevaccineerd zijn, zijn welkom, mits net zoals hierboven beschreven staat het kind in staat is om op het kinderdagverblijf te zijn.

2. Medisch handelen

2.1. Eenvoudige medische handelingen

In elk kinderdagverblijf moeten er weleens medische handelingen worden verricht. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het verzorgen van een schaafwond, bult, tand door de lip, het aanbrengen van een zalfje of het toedienen van medicatie (zoals antibiotica of een zetpil). Dit zijn handelingen die zonder problemen door pedagogisch medewerkers gedaan kunnen worden. Daarbij is er altijd iemand aanwezig op het kinderdagverblijf die in het bezit is van een geldig kinder-EHBO certificaat. Zij kunnen natuurlijk ondersteunen bij medische handelingen wanneer de pedagogisch medewerker hiervoor de noodzaak voelt.

2.2. Complexe medische handelingen

Veel complexe medische handelingen mogen alleen gedaan worden door gekwalificeerde artsen of verpleegkundigen. Dit staat vastgelegd in de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG). Kinderen met medische indicaties waarvoor dergelijke medische handelingen noodzakelijk zijn, kunnen echter wel worden aangenomen op het kinderdagverblijf. In zo'n geval wordt er in samenspraak tussen ouders en Prins Heerlijk bekeken of Prins Heerlijk de mogelijkheden heeft het kind op verantwoorde wijze te kunnen opvangen (kijkend naar capaciteit, financiële middelen, vaardigheden van personeel etc.). Dit wordt zorgvuldig afgewogen bij de afname van een nieuw kind. Wanneer er geen passende oplossingen geboden kunnen worden, zal Prins Heerlijk het kind helaas weigeren. Wanneer het kind deze medische indicatie krijgt terwijl het kind al op de opvang zit en Prins Heerlijk hierdoor geen mogelijkheid meer heeft op verantwoorde wijze voor het kind te zorgen, helpt Prins Heerlijk zo nodig bij het zoeken naar een geschikte andere plek.

2.3. Medicijnen toedienen

Bij het toedienen van medicatie hanteren de pedagogisch medewerkers de volgende regels:

- Wanneer ouders medicatie meenemen dient dit in de originele verpakking met bijsluiter te worden aangeleverd. Het liefst is het medicijn thuis al uit geprobeerd om eventuele bijverschijnselen alvorens het toedienen op het kinderdagverblijf te kunnen signaleren.
- Ouders moeten een medicijnverklaring tekenen voordat pedagogisch medewerkers het medicijn kunnen gebruiken. Dit is voor zowel medicatie dat op recept is verkregen als medicatie van de drogisterij of apotheek. Met deze verklaring staat het zwart-op-wit dat ouders toestemming geven het medicijn toe te dienen.
- Op de medicijnverklaring moet duidelijk aangegeven zijn hoe, wanneer en hoe vaak het medicijn dient te worden toegediend. Daarnaast moet duidelijk zijn hoe het medicijn moet worden bewaard en hoelang het houdbaar is.
- Bij het toedienen van medicatie kijkt er altijd een tweede pedagogisch medewerker mee om te controleren of dit goed is gegaan. Daarna wordt er op de aftekenlijst genoteerd wanneer en hoeveel van het medicijn is toegediend.

2.4. Reactie op medisch handelen

We vragen ouders, wanneer mogelijk, een nieuw geneesmiddel altijd eerst thuis uit te proberen. Zo kunnen eventuele bijverschijnselen al thuis gesignaleerd worden. Indien het toch gebeurt dat een kind op de kinderopvang niet goed reageert op medicatie of medicatie onverhoopt verkeerd is toegediend, wordt direct de huisarts of het ziekenhuis ingelicht. Bij een ernstige situatie belt de pedagogisch medewerker direct 112. Alle relevante gegevens van kinderen staan vermeld in de ouderportaal.

3. Kinderziekten, chronische ziekten en allergieën

3.1. Kinderziekten

Naast dat een kind last kan hebben van een griepje, zijn er een aantal vervelende specifieke kinderziekten waar een kind last van kan hebben. Een kinderziekte is een virusziekte die zo besmettelijk is dat de meeste mensen ze al vroeg in hun leven (als kind) een keer doormaken. Voor het handelen bij kinderziekten volgen de pedagogisch medewerkers van Prins Heerlijk de richtlijnen van het RIVM. Het RIVM heeft een app uitgebracht (de KIDDI app) die alle pedagogisch medewerkers op hun telefoon hebben staan, waarop uitleg wordt gegeven over bepaalde kinderziekten en het handelen van pedagogisch medewerkers bij zulke ziekten. Sommige kinderziekten dienen gemeld te worden bij de GGD zoals:

- *Polio*: moet onmiddellijk gemeld worden
- *Diarree*: wanneer meer dan 1/3 van de groep klachten heeft binnen één week
- *Schurft*: bij 3 gevallen of meer
- *Geelzucht oftewel hepatitis A/B*: elk geval
- *Huiduitslag*: bij 2 of meer gevallen binnen 2 weken binnen dezelfde groep
- *Roodvonk*: Bij meer dan 2 gevallen binnen dezelfde groep.
- Meerdere gevallen van een ernstige infectieziekte zoals longontsteking of hersenvliesontsteking.

Daarnaast dient een kind bij enkele (besmettelijke) kinderziekten, ongeacht de hoogte van zijn temperatuur, thuis te blijven. Dit heeft o.a. te maken met de incubatietijd van de ziekte en besmettelijkheid:

- Ernstige diarree (met bloed en/of meer dan 2x per dag)
- Ziekten met open blaasjes of wondjes zoals waterpokken of herpes
- Ernstig ontstoken ogen.
- Buikgriep (wanneer een kind overgeeft en/of diarree heeft)
- Buiktyfus
- Open tuberculose

Sommige kinderziekten kunnen gevaarlijk zijn voor zwangere vrouwen. Ook dit staat vermeld in de KIDDI app van het RIVM. Naast de andere redenen is het ook hierom van belang dat ouders het melden wanneer hun kind lijdt aan een bepaalde kinderziekte. Wanneer een dergelijke kinderziekte bij een kind is geconstateerd wordt dit direct met ouders en personeel gecommuniceerd.

3.2. Chronische ziekten

Kinderen met een chronische ziekte of afweerstoornis waardoor zij vatbaarder zijn voor infecties of virussen mogen op het kinderdagverblijf komen. Ouders nemen hiervoor zelf de verantwoordelijkheid. Zoals eerder is vernoemd in hoofdstuk 1 paragraaf 3 communiceert Prins Heerlijk altijd de aanwezigheid van dergelijke kinderziekten en/of virussen middels een nieuwsbrief. Ouders kunnen natuurlijk in samenspraak tijdelijk overwegen het kind niet naar de opvang te brengen.

3.3. Allergieën

Wanneer een kind een allergie heeft dienen de ouders dit te melden bij de pedagogisch medewerkers van de groep. Allergieën worden genoteerd bij de bijzonderheden van een kind in de ouderportaal, zodat dit inzichtelijk is voor iedereen die op de groep werkt. Wanneer kinderen bepaalde allergieën hebben voor voeding, kan een ouder zelf geschikte voedingsmiddelen aandragen. Deze dienen voorzien te zijn van een naam en datum van aanlevering.

4. Stappenplan inlichting

Hieronder volgt een stappenplan dat gevolgd dient te worden door het personeel bij het inlichten van ouders, huisarts en / of ambulance.

1. Wanneer een kind lichte ziekteverschijnselen vertoont, neemt de pedagogisch medewerker contact op met ouders via de chatfunctie van de ouderportaal of telefonisch. Soms kan een ouder uitleggen waarom een kind zich op een bepaalde manier gedraagt. Het kind is bijvoorbeeld gisteravond laat in slaap gevallen. Er kan met ouders overlegt worden wat te doen en of het fijn is het kind te laten ophalen.
2. Wanneer een kind ziek is/wordt en koorts heeft boven de 38°C, neemt de pedagogisch medewerker contact met ouders op met het verzoek het kind op te komen halen. Ouders kunnen zelf de huisarts inlichten wanneer zij dit nodig achten. Wanneer ouders niet bereikbaar zijn per telefoon, maakt de pedagogisch medewerker de afweging even te wachten om het later nog eens te proberen of te bellen met hun opgegeven noodnummer. Dit noodnummer staat vermeld bij de persoonsgegevens van het desbetreffende kind in de ouderportaal.
3. Wanneer een kind ernstig ziek is/wordt met koorts boven de 39,5°C en/of bepaalde ziekteverschijnselen toont, worden ouders gebeld om direct het kind te komen halen en/of hun huisarts geraadpleegd. Wanneer ouders niet bereikbaar zijn bellen wij zelf met een huisarts en wordt het opgegeven noodnummer gebeld.
4. Pedagogisch medewerkers bellen 112 of de huisartsenpraktijk van het kind wanneer een kind:
 - het plotseling ernstig benauwd krijgt;
 - bewusteloos raakt of niet meer reageert;
 - plotseling hoge koorts krijgt;
 - plotseling ernstig ziek wordt;
 - een ernstig ongeval heeft gehad.